

Pohjois-Savon hyvinvointialueen alue- ja muita vaaleja koskevat ohjeet tasapuolisuuden ja puolueettomuuden turvaamiseksi

Ahall 29.01.2025 § 30
607/00.00.00/2025

Valmistelija(t)	Janne Niemeläinen, puh. 044 717 9460, janne.niemelainen(at)pshyvinvointialue.fi
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	hyvinvointialuejohtaja
Päätösehdotus	Aluehallitus päättää hyväksyä asiaselosteessa kuvatun ohjeistuksen
Ennakkovaikutusten arviointi	Ei ennakkovaikutuksen arvioinnin piirissä.
Toimivallan peruste	Hallintosääntö § 36

Valmistelu

Demokratian edistäminen on yhteiskuntamme peruspilari, joka varmistaa kansalaisten äänen kuulumisen ja luo perustan oikeudenmukaiselle päätöksenteolle. Hyvän hallintotavan periaatteiden mukaisesti on yhtä tärkeää varmistaa, että tämä prosessi on tasapuolinen ja puolueeton.

Tämän ohjeen tarkoituksena on varmistaa, että kaikki ehdokkaat ja puolueet saavat aluevaaleissa sekä muissa vaaleissa tasapuolisen kohtelun ja että julkiset resurssit käytetään vastuullisesti ja oikeudenmukaisesti. Ohje on tarkoitettu Pohjois-Savon hyvinvointialueen työntekijöille ja viranhaltijoille.

1 Vaalikampanjointi työroolissa

Suomalaisen demokratian kannalta on tärkeää, että ehdokkaina on kansalaisia kaikilta eri elämän- ja ammattialoilta. On siis rikkaus, että ehdokkaina on myös sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluissa työskenteleviä ihmisiä. Hyvinvointialueen työntekijöiden / viranhaltijoiden ollessa vaaliehdokkaana, tulee kuitenkin huomioida, että työroolissa ja työpaikalla ei voi tehdä vaalikampanjointia.

2 Hyvinvointialueen vaaleja koskeva viestintä

Pohjois-Savon hyvinvointialueen viestinnän yleinen vaaleja koskeva linjaus on puolueettomuus. Viestintä on linjassa Oikeusministeriön ohjeistuksen kanssa ja keskittyy hyvinvointialueella erityisesti yleiseen informaatioon siitä, mihin asioihin aluevaaleissa äänestämällä voi vaikuttaa. Viestinnän keinoin pyritään parantamaan

äänestysaktiivisuutta aluevaaleissa. Viestinnällä pyritään lisäksi vahvistamaan asukkaiden tietopohjaa hyvinvointialueen toiminnasta.

3 Hyvinvointialueen tilojen ja viestintävälineiden käyttäminen vaalikampanjointiin

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden on tärkeää näyttäytyä ennen kaikkea neutraaleina toimijoina, minkä vuoksi ne soveltuvat toimintansa luonteesta johtuen huonosti vaalikampanjointiin. Tämä koskee kaikkia hyvinvointialueen tiloja ja toimintoja. Hyvinvointialueen tilojen ja viestintävälineiden käyttö vaalikampanjointiin ei ole mahdollista. Näitä ovat myös sähköpostijärjestelmä ja erilaiset jakelulistat sekä työhön liittyvät sosiaalisen median tilit.

Hyvinvointialue ei anna eikä vuokraa hyvinvointialueen tiloja puolueiden tai ehdokkaiden vaalitulaisuuksia varten.

Hyvinvointialueen tiloissa ja pysäköintialueilla ei voi jakaa, asettaa jaettavaksi eikä kiinnittää seinille tai ilmoitustauluille poliittisia ilmoituksia tai mainoksia tai kiinnittää niitä esimerkiksi hyvinvointialueen käytössä oleviin ajoneuvoihin.

Poliittisia mainoksia ei voi jakaa myöskään pihalla kiinteistöjen sisäänkäyntien välittömässä läheisyydessä työntekijöille tai asiakkaille ja potilaille. Työympäristön tulee olla neutraali ja kaikille työntekijöille turvallinen.

Hyvinvointialueen viestintämateriaalia ei voida tekijänoikeudellisista syistä sekä puolueettomuuden periaatteen vuoksi luovuttaa vaalimainontaan.

4 Työasu ja vaalikampanjointi

Hyvinvointialueen työvaatteita ei voi käyttää ehdokaskuvauksissa. Pelastustoimen virkapukua ei saa käyttää kuvauksissa, vaikka kuvasta ei tunnistaisikaan organisaatiota. Tunnistettavat kaulanauhat, henkilöstökortit jne. tulee jättää pois vaalikuvista. Työasuihin ei saa kiinnittää vaalitunnuksia tai -numeroita.

5 Sananvapaus

Suomen perustuslaissa turvattu kansalaisten sananvapaus on myös hyvinvointialueen työntekijöiden ja viranhaltijoiden oikeus. Tätä oikeutta toteutettaessa on kuitenkin otettava huomioon, että hyvinvointialue tiloineen ja välineineen ovat poliittisesti sitoutumatonta aluetta. Hyvinvointialue ei organisaationa voi profiloitua mihinkään puolueeseen henkilöstönsä kautta.